

สรุปปัญหาและข้อคิดเห็น

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านต่าง ๆ ในบทก่อนนั้น พอจะสรุปปัญหาที่สำคัญพร้อมทั้งข้อคิดเห็นได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการผลิต

ในปัจจุบันการดำเนินงานกิจการ โรงงานอุตสาหกรรม นับวันจะทวีความยากลำบากและเสี่ยงต่อการขาดทุนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการตกต่ำและไม่มีเสถียรภาพของเศรษฐกิจอันเป็นผลมาจากการขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างมากมายและรวดเร็วขึ้นเอง องค์ประกอบสำคัญ ๆ ของต้นทุนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบกระเทือนจากการขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นอย่างมาก อันได้แก่

- ก) วัตถุดิบและวัสดุจำเป็นต่อการผลิตต่าง ๆ มีราคาสูงขึ้นตามการขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
  - ข) ค่าแรงงานสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ค่าแรงงานขั้นต่ำได้เพิ่มขึ้นจาก 18 เป็น 25, 28, 35, 45 และ 54 บาทต่อวัน โดยเพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่าตัวในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี และคงต้องเพิ่มขึ้นอีกเรื่อย ๆ ตามการเพิ่มขึ้นของค่าครองชีพ
  - ค) ค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการผลิตมีราคาสูงขึ้น
  - ง) ดอกเบี้ยของเงินทุนสำหรับดำเนินงานสูงขึ้น
  - จ) ค่าขนส่งแพงขึ้น ตามการขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและอื่น ๆ
- และสำหรับด้านวัตถุดิบนั้นส่วนใหญ่ ยังต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศอีกด้วย โดยเฉพาะการผลิตหลอดฟลูออเรสเซนต์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่มีการผลิตขึ้นภายในประเทศหรืออาจจะมีการผลิต แต่คุณภาพยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และวัตถุดิบเหล่านี้ย่อมจะมีราคาแพงกว่าปกติ เพราะต้องรวมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการนำเข้าด้วย ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง นอกจากนี้ในการผลิตหลอดไฟฟ้านั้นต้องเสียภาษีการค้าถึง 2 ครั้ง คือตอนนำวัตถุดิบเข้า และตอนผลิตเป็นหลอดไฟฟ้าสำเร็จรูปออกจำหน่าย อีกทั้งวัตถุดิบที่สามารถสั่งซื้อได้ภายในประเทศ เช่นหลอดแก้ว ก็มีผู้ผลิตเพียงรายเดียว จึงไม่สามารถผลิตได้ทัน

กับความต้อการ ดังนั้นในบางครั้งจึงอาจเกิดการขาดแคลนขึ้น ซึ่งทำให้บริษัทผู้ผลิตหลอดไฟฟ้าบางรายต้องระงับการผลิตไว้ชั่วคราวก็มีปัญหาด้านการผลิตอีกประการหนึ่งก็คือ การขาดแคลนเทคนิควิชาการและเครื่องจักร เครื่องมือที่ทันสมัยที่มีประสิทธิภาพสูงพอ อีกทั้งความชำนาญงานของคณงานก็ยังไม่ดีพอ ตลอดจนขาดหลักการและระบบการศัดการดำเนินงานที่ถูกต้อง โดยเฉพาะโรงงานที่เกิดจากการเติบโตขยายงานจากโรงงานขนาดเล็กแบบครอบครัว เพราะโรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีเทคนิควิชาการผลิตที่ได้จากประสบการณ์ ในการทำงานของตนเองหรือที่ได้รับฟังจากผู้อื่นเท่านั้น จากสาเหตุดังกล่าวอาจทำให้การผลิตเป็นไปอย่างล่าช้า คุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร และอาจทำให้มีของเสียที่ต้องศัดทิ้งมาก ซึ่งย่อมทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย

จากการที่องค์ประกอบของต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ นั้น เป็นเรื่องยากที่จะแก้ไขเพราะมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ อย่างไรก็ตามอาจจะแก้ไขได้โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน คณงานและเครื่องจักรให้สูงขึ้น มีการประหยัดค่าวัสดุ ค่าวัสดุที่จำเป็นต่อการผลิต ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของการผลิตอย่างจริงจัง นั่นคือ ต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงและประหยัด โดย

ก) ให้การทำงานของคุณลากรทุกคนทุกระดับมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ พยายามทำให้คณงานมีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในความล้ามารถของตน เพื่อให้เขาเป็นคณกล้าคิดกล้าทำในสิ่งทีสร้างสรรค์แปลก ๆ ใหม่ ๆ และมีความรับผิดชอบ ในการมอบตำแหน่งหน้าที่การงานให้แต่ละบุคคลรับผิดชอบ ควรให้เหมาะสมลัมกับความรุ้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อายุ เพศ ลุ่ยภาพ ความประพฤติ ซึ่งจะสามารถใช้บุคคลนั้นทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพได้ และอาจมีการฝึกอบรม การปฏิบัติงาน มีสิ่งจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานดี ให้ลัวัลดีการต่าง ๆ แก่พนักงาน นอกจากนี้ ระบบการทำงานควรจะมีระเบียบ มีความชัดเจน ไม่สับสนก้าวก่ายหรือเกิดช่องว่างที่ไม่มีใครรับผิดชอบ

ข) ให้การทำงานของเครื่องจักร เครื่องมือ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด กล่าวคือ การที่มีเครื่องจักร เครื่องมือที่ล้าสมัยและมีประสิทธิภาพต่ำมาก ทำให้ต้องสิ้นเปลืองค่าแรงงาน ค่าวัสดุ ค่าซ่อมสร้างบำรุงรักษาและเสียเวลาไปโดยใช่เหตุ หรือมีเครื่องจักรที่ดีเกินควรซึ่งซื้อมาราคาแพง แต่ใช้งานไม่คุ้มค่า เหล่านี้ล้วนแต่ไม่เป็นการประหยัดซึ่งทำให้ต้องเสียผลประโยชน์ แล้วยัง

เพิ่มต้นทุนการผลิตด้วยดังนั้น เครื่องมือเครื่องจักรที่ถือว่าล้ำสมัยบ้างในประเทศที่เจริญก้าวหน้าทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม แต่ยังเป็นเครื่องจักรเครื่องมือที่ทันสมัยอยู่สำหรับประเทศเราน่าจะเป็นเครื่องจักรเครื่องมือที่ให้ผลประโยชน์คุ้มค่างกว่าเครื่องจักรที่ล้ำสมัยมาก ๆ หรือที่ทันสมัยมาก ๆ อย่างไรก็ตาม การซื้อเครื่องจักรประเภทนี้ต้องผ่านการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนรอบคอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องจักรเหล่านี้ก่อนและในการซื้อก็ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้งานในทุกแง่มุม เช่น ราคา ก้าวส่งการผลิต ความทนทาน คุณภาพของผลงานที่ได้ ความสิ้นเปลืองของกำลังคน วัสดุดิบ กำลังไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น ๆ ชิ้นส่วนอะไหล่ของเครื่องจักร ความสะดวกในการใช้งาน และการซ่อมสร้างบำรุงรักษา ความคล่องตัวในการใช้งาน ความปลอดภัยในการใช้งาน เป็นต้น ไม่ควรพิจารณาเพียงผิวเผินเท่านั้น เครื่องจักรทุกเครื่องควรติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ในลักษณะที่ถูกต้อง เพื่อความสะดวกความคล่องตัวในการทำงานของพนักงานคนงานทุกคนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ต้องหมั่นตรวจตราดูแลรักษา เครื่องจักรอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ และซ่อมแซมบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพทำงานได้

ค) ใช้วัสดุดิบและวัสดุที่จำเป็นต่อการผลิตอย่างประหยัด ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญมาก อาจทำได้โดยการควบคุมวัสดุดิบอย่างใกล้ชิดอยู่เสมอ ต้องพยายามลดเศษหรือผลิตภัณฑ์ที่เสียไม่ได้คุณภาพมาตรฐานให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ โดยการพิจารณาทุกขั้นตอนของการผลิต ในทุกแง่มุมอย่างละเอียดถี่ถ้วน ต้องควบคุมคุณภาพของชิ้นส่วนงานในทุกขั้นตอนของการผลิตให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้อย่างทั่วถึงและเข้มงวดอยู่ตลอดเวลา และต้องศึกษาให้เข้าใจถึงกรรมวิธีการผลิตของขบวนการผลิตทุกขั้นตอน หลักการทำงานของเครื่องจักร วิธี และท่าทางในการทำงานของคนงานเพื่อป้องกันการมีผลิตภัณฑ์เสียใช้งานไม่ได้ อันเป็นการสูญเสียวัสดุดิบที่สำคัญ นอกจากนี้วัสดุดิบที่ใช้ในการผลิตควรมีคุณภาพอยู่ในขั้นดีเพียงพอสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ต้องการซึ่งไม่จำเป็นต้องดีเกินไป แต่ก็ต้องไม่ต่ำเกินไป อย่างไรก็ตาม ควรคำนึงถึงความคุ้มค่าในแง่อื่น ๆ ด้วย เช่น ความยากง่ายในการทำงานของคนงานและเครื่องจักร ความสิ้นเปลืองของวัสดุที่จำเป็นต่อการผลิต ความสิ้นเปลืองของค่าไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น ๆ เป็นต้น นอกจากนี้รัฐบาลควรช่วยเหลือด้านภาษีอากรขาเข้าของวัสดุดิบบางประเภทที่จำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งเก็บอากรในอัตราสูง โดยพิจารณาปรับปรุงอัตราอากรและภาษี

สำหรับการแข่งขันกับสินค้าสำเร็จรูปที่นำเข้ามาจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเภทหลอดฟลูออเรสเซนต์ ซึ่งประเทศไทย และเกาหลีได้ส่งเข้ามาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก และในราคาต่ำด้วย และสำหรับประเทศไทยด้วยแล้วรสนิยมของผู้ใช้และความนิยมดูเหมือนจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างยิ่ง สินค้าจากต่างประเทศปกติจะได้รับความนิยมมากทั้งในด้านชื่อเสียงและความเชื่อถือว่าสินค้าต่างประเทศมีคุณภาพเหนือกว่าสินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ จากสาเหตุดังกล่าวนี้ย่อมทำให้ผู้ผลิตภายในประเทศ โดยเฉพาะผู้ผลิตที่ผลิตภัณฑ์ของตนยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาดมากนัก ต้องได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนัก กล่าวคือ ไม่อาจผลิตเต็มกำลังการผลิตได้ ทำให้ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อหลอดสูงกว่าที่ควรจะเป็น และสินค้าที่ผลิตได้ก็ขายไม่ค่อยออก ทำให้มีสินค้าค้างสต็อกเป็นจำนวนมาก โรงงานหลายแห่งต้องลดจำนวนผลิตลงและบางครั้งก็ต้องหยุดการผลิตชั่วคราว เกี่ยวกับปัญหานี้ แม้ว่ารัฐบาลจะได้ช่วยเหลือโดยการเพิ่มอัตราอากรขาเข้าของหลอดฟลูออเรสเซนต์สำเร็จรูปจากเดิมร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 50 แต่ผู้นำเข้าก็สามารถนำเข้าเข้ามาด้วยวิธีการต่าง ๆ จนสามารถจำหน่ายได้ในราคาต่ำอยู่นั่นเอง ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาแก่ผู้ผลิตภายในประเทศมาก เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลจึงควรดำเนินการควบคุมการนำเข้าให้เข้มงวดกวดขันเด็ดขาดและจริงจังยิ่งขึ้นอีก เพื่อป้องกันการหลบเลี่ยงต่าง ๆ อันจะทำให้สินค้านำเข้าเหล่านี้สามารถจำหน่ายได้ในราคาต่ำทั้ง ๆ ที่มีการเพิ่มอัตราอากรขาเข้าสูงขึ้นจากเดิมถึงร้อยละ 20 แล้วก็ตาม และถ้ารัฐบาลไม่สามารถดำเนินการในแนวทางนี้ได้สำเร็จ ก็ควรดำเนินการอื่น ๆ เพื่อคุ้มครองผู้ผลิตภายในประเทศ เช่น หักการนำเข้าหลอดไฟฟ้าที่สามารถผลิตได้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้แล้ว อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตภายในประเทศก็ควรปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของตนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น และจำหน่ายในราคายุติธรรม เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ใช้ด้วย สำหรับการส่งออกไปยังต่างประเทศนั้นก็มิใช่น้อย อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์ประเภทนี้เป็นของที่แตกเสียหายง่าย การขนส่งในระยะทางไกล ๆ ย่อมจะทำให้ได้ยาก อีกทั้งคุณภาพของผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐานสักเท่าไหร่ และราคาจำหน่ายก็ค่อนข้างสูง อันเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตที่สูงนั่นเอง อย่างไรก็ตามโอกาสที่จะขยายยังมีอยู่ แต่ผู้ผลิตจะต้องปรับปรุงทั้งทางด้านคุณภาพและวิธีการหีบห่อเพื่อให้สามารถส่งในระยะทางไกลโดยไม่เสียหาย อีกทั้งทางด้านราคาที่สามารแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้อีกด้วย ซึ่งอาจทำได้โดยการลดต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด นอกจากนี้

นี้รัฐบาลก็ควรส่งเสริมการส่งออกโดยอำนวยความสะดวก และช่วยหาตลาดให้ผู้ผลิตเพื่อผู้ผลิตจะสามารถเพิ่มปริมาณการผลิตให้มากขึ้น

3. ปัญหาด้านการเงิน

จากการวิเคราะห์ในบทก่อน จะพบว่าผู้ผลิตส่วนใหญ่มีกำไรลดลงหรือไม่ก็ขาดทุน โดยเฉพาะปี 2522 ซึ่งมีผลมาจากต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ต่างก็เพิ่มสูงขึ้น แต่ราคาขายยังไม่ได้เปลี่ยนแปลง อาจเนื่องมาจากในช่วงนั้นรัฐบาลเพิ่งประกาศให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าควบคุม ซึ่งมีการควบคุมด้านการจำหน่ายด้วย นอกจากนี้บางบริษัทก็มีปริมาณการจำหน่ายลดลงด้วย อันเป็นผลมาจากการแข่งขันกันมากนั่นเอง ดังนั้นบริษัทอาจจะไม่สามารถนำผลกำไรกลับไปพัฒนาหรือขยายการผลิตได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร และทำให้อุตสาหกรรมนี้โดยเฉพะกิจการประเภทหลอดฟลูออเรสเซนต์ส่วนใหญ่ต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจากส่วนหนึ่งของหนี้สินค่อนข้างสูง ซึ่งย่อมทำให้อัตราร้อยทางการเงินเกี่ยวกับหนี้สินไม่ดี แต่บางครั้งก็จำเป็นที่จะต้องทำเพื่อให้อุตสาหกรรมต่อไปได้ นอกจากนั้นนโยบายการจัดหาเงินทุนของกิจการแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์และของอุตสาหกรรมยังไม่สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่จะลงทุน กล่าวคือมีการนำเงินทุนระยะสั้นไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวซึ่งเป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้กับกิจการและอุตสาหกรรม และนำเงินทุนระยะยาวไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะสั้น ซึ่งจะทำให้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับลดน้อยลง ดังนั้นถ้ามองจากบุคคลภายนอกก็จะพบว่าอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า โดยเฉพาะกิจการประเภทหลอดฟลูออเรสเซนต์เป็นอุตสาหกรรมหรือกิจการที่ค่อนข้างเสี่ยงและให้ผลตอบแทนน้อย ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว เพราะจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงที่จะต้องชำระหนี้ให้ทันภายในกำหนดเวลาอันสั้น แต่กิจการควรจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวโดยการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายและควรหลีกเลี่ยงการนำเงินทุนจากแหล่งระยะยาวไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะสั้น เพราะจะทำให้ได้รับผลตอบแทนต่ำ แต่ควรจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นเช่นเดียวกันซึ่งจะเป็นการนำเงินทุนมาใช้ให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์

4. ปัญหามลภาวะ

เนื่องจากการผลิตหลอดฟลูออเรสเซนต์นั้นก่อให้เกิดน้ำเสีย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ก่อให้เกิดสารเป็นพิษตามมาด้วย ได้แก่ ไซลีน Xylene หรือ Normal Butyl acetate และ ไอโซพรอก หรือ เคโซ แก๊วที่มีสารปรอท เสปน ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องควบคุมการประกอบกิจการประเภทนี้ แต่ทางรัฐบาลโดยความรับผิดชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม ยังไม่มีมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ที่จะใช้ถือปฏิบัติในการควบคุม ตรวจสอบการขจัดป้องกันสารเป็นพิษเหล่านี้ สิ่งก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ผลิตมาก เพราะผู้ผลิตไม่ทราบจะทำการขจัดป้องกันสารเป็นพิษนี้ได้อย่างไร หรือใช้กรรมวิธีแบบใดสิ่งจะถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับของทางราชการ ประกอบกับผู้ผลิตเอง ก็ขาดความรู้หรือเทคนิคที่จะทำการขจัดป้องกันอันตรายจากสารเป็นพิษเหล่านี้ด้วย อีกทั้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้านนี้ ก็เป็นส่วนเงินค่อนข้างสูงด้วย ดังนั้นรัฐบาลจึงควรเร่งดำเนินการกำหนดมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ที่จะใช้ถือปฏิบัติในการควบคุม ตรวจสอบการขจัดป้องกันสารเป็นพิษโดยด่วน และในการกำหนดมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์นี้ควรพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติทั้งในแง่ผู้ตรวจสอบโรงงานของรัฐบาลเอง และในแง่ผู้ผลิตอีกทั้งควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือแนะนำเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคในการขจัดและป้องกันอันตรายจากสารเป็นพิษที่เกิดขึ้นมานี้ให้แก่ผู้ผลิตด้วย นอกจากนี้ในบางครั้งอาจจัดให้มีการสัมมนาหรือเชิญผู้ผลิตและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ มาร่วมกันแสดงความคิดเห็นและชี้แจงถึงปัญหา อุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินการด้านนี้ด้วยก็ได้ และผู้ผลิตเองก็ควรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีกับทางราชการ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อความสงบสุขของประชาชนและเพื่อตัวผู้ผลิตเอง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย